INVENTARI D'INICIATIVES DE CUSTÒDIA DEL TERRITORI DE LES ILLES BALEARS

Tardor 2018

ICTIB
INICIATIVA DE CUSTÒDIA
DEL TERRITORI DE LES ILLES BALEARS

Autors: Inmaculada Férriz Murillo, Núria Llabrés Prat i Miquel Camps Taltavull
ICTIB · Iniciativa de Custòdia del Territori a les Illes Balears
Seu social: finca Son Pons
Carretera Palma-Alcúdia, km 38,2
07310 Campanet (Illes Balears)
secretariaictib@gmail.com · www.ictib.net

Agraïments
A la Conselleria de Media Ambient, Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears pel seu suport per a la realització d'aquest inventari.

A totes les entitats de custòdia de les Illes Balears que ens han donat de manera voluntària la informació necessària.

A tots els membres de la ICTIB per donar sentit a la nostra xarxa any rere any.

A la Xarxa de Custòdia del Territori per compartir les seus coneixements i obrir camí.

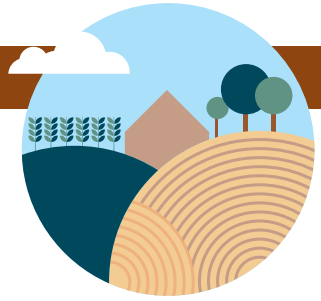

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1 **Conclusions principals** 3
2 **Introducció** 5
- 2.1 La custòdia del territori 5
- 2.2 La ICTIB 5
- 2.3 L'inventari d'iniciatives de custòdia de les Illes Balears 6
- 2.4 Resultats destacats de l'inventari 6
- 2.5 Comentaris respecte l'inventari de 2011 7
- 2.6 Matisos del present inventari 7

3 **Metodologia d'elaboració de l'inventari** 9
- 3.1 Primera fase: elaboració del formulari de recopilació de dades 9
- 3.2 Segona fase: enviament del formulari i recopilació de dades 9
- 3.3 Tercera fase: entrevistes personals amb les entitats 9
- 3.4 Quarta fase: anàlisi de dades i redacció d'informe 10
- 3.5 Quinta fase: publicació del *II Inventari d'iniciatives de custòdia del territori de les Illes Balears* 10

4 **Informació de les entitats de custòdia de les Illes Balears** 11
- 4.1 Què són les entitats de custòdia del territori? 11
- 4.2 Distribució territorial de les entitats participants 11
- 4.3 Tipologia de les entitats de custòdia 12
- 4.4 Activitat de les entitats de custòdia 13

5 **Informació dels acords de custòdia del territori a les Illes Balears** 15
- 5.1 Què són els acords de custòdia del territori? 15
- 5.2 Superfície en custòdia del territori 15
- 5.3 Distribució territorial dels acords de custòdia 16
- 5.4 Evolució del número dels acords de custòdia 17
- 5.5 Antiguitat dels acords de custòdia 18
- 5.6 Durada dels acords de custòdia 18
- 5.7 Valor de conservació dels acords de custòdia 19
- 5.8 Objectiu final de conservació dels acords de custòdia 19
- 5.9 Tipologia dels acords de custòdia 20
- 5.10 Acords amb figures de protecció 21
- 5.11 Tipologia de la propietat de les finques amb acord de custòdia 22
- 5.12 Seguiment dels acords de custòdia 22

6 **Resultats de les entrevistes** 23
7 **Bibliografia** 27
8 **Annexos** 29
- Annex I: formulari de recollida de dades 29
- Annex II: llistat d'entitats de custòdia de les Illes Balears 33
- Annex III: fitxes d'iniciatives de Custòdia del Territori a Balears 34

1 CONCLUSIONS PRINCIPALS

Era necessari invertir esforços en un inventari d'entitats i acords de custòdia del territori a les Illes Balears, ja que des de l'any 2011 no s'havia fet una feina similar. A partir dels resultats de l'actualització podem tenir una idea bastant fidel de l'estat de la qüestió a l'arxipèlag i, així mateix, veure l'evolució de la custòdia al llarg dels últims anys.

Al present inventari hi ha hagut una bona participació de les entitats. Han participat 19 organitzacions, de les quals 13 són entitats de custòdia del territori pròpiament dites, és a dir, que tenen al manco un acord subscrit. D'aquestes darreres, 7 s'estrenen amb els acords i abans no formaven part de la ICTIB. Algunes entitats membres de la xarxa no han enviat la seva informació, tot i que d'aquestes no es té constància que tinguin cap acord de custòdia vigent.

Els últims anys ha crescut la custòdia del territori a les Balears. A data d'octubre de 2018, hi ha 108 acords subscrits, els quals representen un total de quasi 10.000 hectàrees. Respecte l'inventari de 2011, hi ha 46 acords més, el que suposa un increment del 74%, mentre que el 2018 s'han registrat 7.209,31 hectàrees més, és a dir, hi ha hagut un increment d'un 72%. Cal tenir en compte que s'ha decidit aïllar de les dades els acords signats pel Consell Insular de Menorca (165) que eren a l'inventari 2011, perquè la figura legal que tenen no es considera acord de custòdia segons el criteri usat a l'inventari estatal.

La custòdia del territori dóna passes endavant any rere any i amb solidesa a les nostres illes. Al llarg de l'última dècada hi ha hagut a Balears un increment pràcticament constant del acords de custòdia, amb més de 5 acords per any, excepte el 2010 i el 2015. A més, el 2018 ha estat l'any que més acords de custòdia s'han subscrit, concretament 10.

Mallorca és la illa amb més entitats, acords i superfície amb acord de custòdia; hi ha 8 entitats de custòdia i 74 acords, que ocupen 8.097,37 ha. A Menorca hi ha 3 entitats que tenen 27 acords en total i 1.808,66 ha. En el cas d'Eivissa, són 2 entitats amb 7 acords i 13,55 ha.

La custòdia permet gestionar espais privats que es troben dins àrees protegides per raons de conservació. El 95% dels acords són a finques de titularitat privada. D'altra banda, el 80% dels acords es troben sota qualque figura de protecció a nivell autonòmic, el 63% totalment i el 17% restant d'una manera parcial. Si parlem de la Xarxa Natura 2000, el 54% dels acords estan plenament inclosos en figures de LIC o ZEPA, i un altre 2 % s'hi troba parcialment.

L'interès per la custòdia del territori com a eina de gestió és manifest. Les entitats contactades formen o volen formar part de la ICTIB perquè coneixen o han sentit parlar de la custòdia i valoren el seu potencial per a la gestió del territori. De les que no tenen acords, n'hi ha que es plantegen fer feina per a tenir-ne, mentre que d'altres participen de la xarxa només per donar suport i no tenen intenció de signar cap acord.

Per a la consolidació de la custòdia del territori a Balears és imprescindible un major suport institucional i diversificar les fonts de finançament. La manca de recursos posa traves tant a les entitats amb acords, com a les que volen emprar la custòdia en el futur. Caldrà fer feina per a facilitar el camí a la custòdia

2 INTRODUCCIÓ

2.1 La custòdia del territori

La custòdia del territori és el conjunt d'estratègies i d'instruments participatius que pretenen implicar els propietaris, gestors i usuaris del territori en la conservació i el bon ús dels valors naturals, paisatgístics i culturals. Per aconseguir-ho s'assumeixen compromisos voluntaris, acords de custòdia, entre propietaris, gestors o usuaris i les entitats de custòdia.

El concepte de custòdia del territori va néixer a Amèrica del Nord a finals del segle XIX. A l'estat espanyol es troben les primeres iniciatives a finals dels anys 70. No obstant, no és fins l'any 2000 que es va firmar la Declaració Internacional de Custòdia del Territori de Montesquiu, considerat el primer document que formalitza el concepte i el moviment de la custòdia del territori al nostre país.

A les Illes Balears el fenomen va arribar amb a principis dels 2000 i des d'aleshores, l'activitat de les entitats que utilitzen les eines i recursos que ofereix la custòdia del territori ha crescut de forma significativa i segueix un camí ascendent que respon al gran potencial que ofereix per a les illes. La custòdia del territori és una oportunitat per a corresponsabilitzar a la societat civil i al sector privat en la conservació complementària a altres fórmules de gestió i protecció convencionals.

Des de 2005, a les Illes Balears la custòdia del territori gaudeix de reconeixement legal amb la Llei 5/2005, de 25 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental. Aquesta llei reconeix la custòdia del territori com un dels seus principis inspiradors, insta a les administracions ambientals a promoure-la i a subscriure acords. També considera que la custòdia del territori és una fórmula efectiva de conservació dels nostres valors ambientals i paisatgístics i considera els propietaris com a una peça clau en la conservació.

A nivell estatal, la custòdia del territori està reconeguda a l'article 3 de Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i la Biodiversitat que la defineix com el conjunt d'estratègies o tècniques jurídiques mitjançant les quals s'implica als propietaris i usuaris del territori en la conservació i ús dels valors i recursos naturals, culturals i paisatgístics.

2.2 La ICTIB

Iniciativa de Custòdia del Territori a les Illes Balears, ICTIB, és una organització sense afany de lucre constituïda al 2007 que promou la custòdia del territori com a estratègia per conservar els valors naturals, culturals i paisatgístics.

La ICTIB és una xarxa d'entitats, associacions, fundacions, ens locals, empreses i persones que fan feina per impulsar la custòdia del territori a les Illes Balears. A dia d'avui, està constituïda per una trentena de membres molt diversos.

Els dos grans eixos de feina de la ICTIB són, per una part, promoure la custòdia del territori i el seu reconeixement entre els agents implicats i la societat en general així com impulsar-ne el desenvolupament legislatiu, fiscal, econòmic i social; i per una

altra part, donar suport i assessorar les entitats de custòdia en la seva activitat i facilitar eines de formació per a professionals i voluntaris.

2.3 L'inventari d'iniciatives de custòdia de les Illes Balears

L'inventari d'iniciatives de custòdia del territori de les Illes Balears pretén recollir totes aquelles experiències de custòdia del territori (CdT) que duen a terme les entitats de custòdia del nostre arxipèlag, així com d'altres entitats relacionades amb la CdT bé perquè donen suport a l'avanç d'aquesta estratègia, bé perquè contemplen la CdT com a una eina que poden emprar en un futur per assolir els seus objectius.

Les iniciatives de custòdia del territori presentades en aquest inventari responen als procediments participatius d'acords voluntaris entre un propietari i una entitat de custòdia, en base a un dels diferents mecanismes que ofereix la custòdia del territori. L'inventari recull les entitats i els acords de custòdia, la informació dels quals ha estat facilitada voluntàriament a la ICTIB a data d'octubre de 2018.

La finalitat d'aquest inventari és conèixer i difondre a tots els públics la situació actual de la custòdia del territori a les Illes Balears. També vol ser un punt de partida per seguir avançant en el foment i la consolidació de la custòdia del territori al nostre arxipèlag. A més, pretén ser una base de dades d'experiències de custòdia del territori per compartir el coneixement i la informació entre tots els interessats.

Actualment, algunes de les entitats i dels acords de custòdia de les Illes Balears figuren al *Quinto Inventario de Iniciativas de Custodia del Territorio del Estado Español*, de la *Plataforma Estatal de Custodia del Territorio*, elaborat amb dades de 2017 i publicat l'estiu de 2018. Des de la ICTIB valorem l'esforç que les entitats a Balears han fet enguany com una passa més també per a poder contribuir al pròxim inventari estatal, aportant dades actualitzades i completes que reflecteixin la nostra realitat vers la custòdia del territori.

El present inventari suposa, així, la presentació d'un informe propi de la situació actual de l'arxipèlag, que mostra el seu grau d'evolució de la custòdia. La intenció és actualitzar l'inventari periòdicament, per tal de fer un seguiment de l'evolució de la custòdia del territori a les Illes Balears.

2.4 Resultats destacats de l'inventari

En aquest apartat s'avança un resum dels principals resultats obtinguts en aquesta edició de 2018 de l'*II Inventari d'iniciatives de custòdia del territori de les Illes Balears*

Superfície total en custòdia (ha)	**9.919,59**
Nombre total d'acords	**108**
Nombre total d'entitats de custòdia amb acords	**13**
Nombre total d'entitats participants	**19**

Illa amb més superfície total en custòdia (ha)	**Mallorca (8097,37 ha)**
Illa amb més acords	**Mallorca (74)**
Entitat de custòdia amb més acords	**GOB Mallorca (57)**
Acord de custòdia amb més extensió	**APAEMA - Galatzó (1.401 ha)**
Acord de custòdia més antic	**La Trapa - GOB Mallorca (1980)**

Valor de conservació predominant	**Hàbitats d'interès comunitari**
Objectiu final de conservació predominant	**Conservació d'espècies de fauna**

2.5 Comentaris respecte l'inventari de 2011

A l'inventari de 2011 hi figuraven els acords del Consell Insular de Menorca amb 165 finques agràries sota la figura del Contracte Agrari Reserva de la Biosfera. En l'actualitat aquest ajut existeix però ja no ho fa com a contracte agrari, per la qual cosa, i agafant de base els criteris utilitzats a l'inventari estatal, avui en dia ja no es poden considerar com un acord de custòdia. Per aquesta raó no figuren en el present inventari i, a efectes de fer un poc de comparativa, no han estat considerats dins els resultats de 2011.

Així, el 2011 hi hauria en total 62 acords, el que comparat amb els 108 acords de 2018 suposa 46 acords més, és a dir, un 74% més. Pel que fa la superfície, sense aquests acords del Consell, el 2011 hi havia 2.710,282 ha en custòdia, mentre que el 2018 n'hi ha 9.919,59 ha, el que suposa un augment de 7.209,31 ha, és a dir, un increment de superfície de custòdia del 72%.

D'aquesta manera, podríem concloure amb unes dades aproximades però més acurades, que des del 2011 la CdT a les Balears ha crescut tant en nombre d'acords com en superfície, malgrat la ciris que s'ha patit en el sector de la conservació en general.

2.6 Matisos del present inventari

Alguns dels nous acords no ho són encara en sentit absolut, tot i que sí ho són en la forma. Es tracta d'entitats relacionades amb la ICTIB des del principi o d'altres que, o bé són de nova creació, o bé han iniciat aquest tipus de línia de feina els últims anys. A partir del contacte amb la ICTIB hi ha hagut interès en avançar en el tema i fer petits canvis que permetin a aquests acords ser sota el paraigües de la Custòdia.

S'han detectat d'altres iniciatives que estan en una situació similar, potser un poc més allunyades sobretot per una qüestió de desconeixença del concepte o per ser iniciatives molt noves. Estem en contacte amb aquestes entitats per a provar de fer feina conjuntament per a que formalitzin l'eina de la CdT dins els seus projectes.

3 METODOLOGIA D'ELABORACIÓ DE L'INVENTARI

Per elaborar aquest inventari s'ha seguit la metodologia dissenyada per la Xarxa de Custòdia del Territori de Catalunya, que també empra la *Plataforma Estatal de Custodia del Territorio*. D'aquesta manera es facilita la coherència metodològica i de resultats de la informació tant a escala de comunitat autònoma, com a àmbit estatal.

El procediment d'elaboració del *II Inventari d'iniciatives de custòdia del territori de les Illes Balears* consta de les següents fases:

3.1 Primera fase: elaboració del formulari de recopilació de dades

Primerament, s'ha revisat i adaptat el formulari de recopilació de dades de la Xarxa de Custòdia del Territori. A continuació, s'ha dissenyat una fitxa de recollida de dades en format full de càlcul que incorpora tots els aspectes referents a la informació requerida a les entitats de custòdia. S'ha pres la fitxa del primer inventari de la ICTIB i s'hi han fet petites modificacions amb la intenció d'integrar-la al model de fitxa de l'*Inventario Nacional.*

El formulari consta de quatre parts (vegeu Annex I): una primera de presentació amb informació bàsica de l'inventari i instruccions per omplir la fitxa, també amb dades de contacte de la ICTIB; una segona en què es demana informació sobre l'entitat de custòdia; una tercera en què se sol·licita la informació referent als acords de custòdia que l'entitat té vigents actualment; i finalment, un apartat perquè les entitats puguin aportar idees i suggeriments per millorar l'inventari.

3.2 Segona fase: enviament del formulari i recopilació de dades

Aquesta fitxa s'ha enviat per correu electrònic a tots els membres de la ICTIB. Paral·lelament també s'ha fet arribar un correu electrònic a totes aquelles persones i entitats inscrites a la base de dades de contactes de la ICTIB informant de l'elaboració de l'inventari, convidant-les a participar en l'inventari si tenien acords CdT.

Al llarg d'aquest procés s'han enviat reiterats recordatoris per correu i en alguns casos s'han fet telefonades a entitats que demoraven la seva resposta, amb la intenció de poder compilar la major quantitat de dades possible. Tanmateix, en tot moment s'ha ofert disponibilitat i s'ha assessorat a les entitats de custòdia que han tingut dubtes a l'hora d'emplenar el formulari.

A mesura que s'han anat rebent els formularis omplerts per part de les entitats de custòdia, la informació proporcionada per les entitats de custòdia s'ha anat incorporant en una base de dades.

3.3 Tercera fase: entrevistes personals amb les entitats

La tasca del segon inventari es va plantejar com una oportunitat per conèixer de aprop la situació de les diverses entitats de CdT, tant les membres de la ICTIB com

les del seu entorn, volent anar més enllà del que poden reflectir les dades de la fitxa.

D'aquest manera, es va poder realitzar una entrevista personal amb totes les entitats amb les que va ser possible, que concretament varen ser 18 entitats, és a dir, pràcticament la majoria que ha pogut donar resposta a les dades de la fitxa de l'inventari.

L'entrevista bàsicament se centrava en que poguessin explicar la seva visió de la CdT, la seva experiència amb els acords de custòdia en cas que en tenguessin o n'haguessin tengut; i les necessitats que identificaven dins l'àmbit de la CdT tant a nivell individual com més global. També se'ls demanava si coneixien alguna altra iniciativa que pogués estar a prop dels principis de la CdT, amb la intenció d'identificar possibles noves entitats/iniciatives desconegudes per a la xarxa en aquells moments.

3.4 Quarta fase: anàlisi de dades i redacció d'informe

La informació recopilada a la base de dades s'ha corregit i estandarditzat, degut a que sempre hi ha errors i variacions inevitables. Un cop estava a punt s'ha passat al seu anàlisi exhaustiu a fi de poder extreure'n els resultats, els quals es plasmen en aquest informe.

3.5 Quinta fase: publicació del *II Inventari d'iniciatives de custòdia del territori de les Illes Balears*

El document de l'inventari 2018 es distribuirà a tots els contactes de la ICTIB per correu electrònic i també es publicaran els seus resultats a la pàgina web de la ICTIB, així com al Facebook i al Twitter de l'entitat, a fi de donar a conèixer la situació actual de la custòdia del territori a les Illes Balears i fer-ne la màxima difusió possible.

Cal destacar que les dades publicades en aquest inventari les han facilitades voluntàriament les pròpies entitats de custòdia a la ICTIB fins a data 1 d'octubre de 2018. La informació rebuda no ha estat verificada per part de la ICTIB.

4 INFORMACIÓ DE LES ENTITATS DE CUSTÒDIA DE LES ILLES BALEARS

4.1 Què són les entitats de custòdia del territori?

Una entitat de custòdia és una organització sense ànim de lucre, pública o privada, que a través dels mecanismes que facilita la custòdia del territori assumeix el compromís públic amb el propietari, gestor o usuari del territori de guardar, conservar i fer bon ús dels valors. A més, l'entitat de custòdia avala i vetlla pel compliment d'aquest acord i li atorga reconeixement social.

Actualment, hi ha un total de 13 entitats de custòdia a les Illes Balears. Aquestes són associacions, fundacions, administracions públiques i altres organitzacions eclesiàstiques. Totes elles són membres de la ICTIB, i són una peça clau per impulsar la custòdia del territori a les Illes Balears. Cal tenir en consideració que no tots els membres de la ICTIB actuen com a entitats de custòdia; en aquest inventari figuren 19 entitats que formen part de l'entorn de la CdT: 13 són entitats de CdT perquè tenen acords i la resta, 6, no tenen acords però donen suport a la custòdia o bé tenen dins els seus objectius la CdT.

4.2 Distribució territorial de les entitats participants

En aquest apartat es presenta la distribució de les entitats de custòdia del territori que hi ha actualment per àmbit d'actuació. Tal i com s'observa a la taula 1, l'illa amb més entitats és Mallorca, amb 5 entitats, el que suposa un 38% del total d'entitats de custòdia de les Illes Balears; la segueix Menorca amb 4, un 23%, les Pitiüses, amb 2, un 15%. Un 23% són entitats que actuen a nivell Balear.

TAULA 1: Distribució territorial de les entitats participants segons l'àmbit d'actuació 2011-2018

	Número d'entitats		% respecte al total d'entitats	
	2011	2018	2011	2018
Mallorca	6	6	40,00 %	31,58 %
Menorca	4	3	26,67 %	15,79 %
Pitiüses	2	2	13,33 %	10,53 %
Illes Balears	3	8	20,00 %	42,11 %
TOTAL	15	19	100 %	100 %

A continuació es mostra de manera més visual la distribució territorial de les entitats de custòdia per àmbit territorial d'actuació (vegeu figura 1).

FIGURA 1: Distribució territorial de les entitats de custòdia segons l'àmbit d'actuació

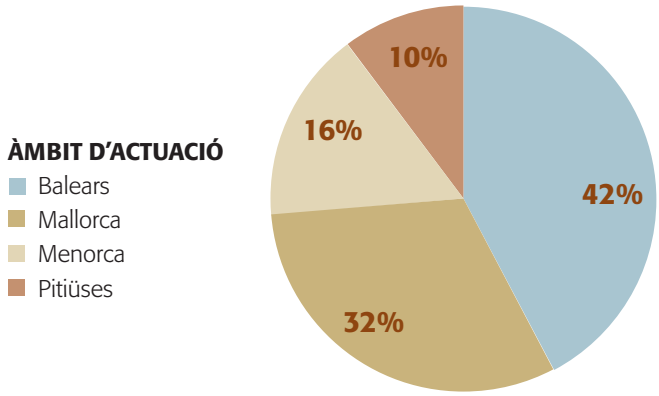

De les entitats participants d'aquest inventari, n'hi ha que ja figuraven al de 2011 i d'altres que no hi són; les raons per les quals han desaparegut del context és que, o bé ja no tenen capacitat de seguir formant part de la xarxa, o bé no han respost a cap dels nombrosos intents de comunicació amb motiu del present inventari.
També n'hi ha de noves, en concret 7 entitats.

Respecte 2011, les 19 entitats participants actualment suposen un augment del 30%. A la figura 2 es representa l'evolució del número d'entitats participants al llarg dels 4 inventaris existents, els dos primers de la Xarxa Catalana de CdT (2009 i 2010) i els dos realitzats posteriorment per la ICTIB (2011 i 2018).

FIGURA 2:
Evolució del número de les entitats participant als inventaris

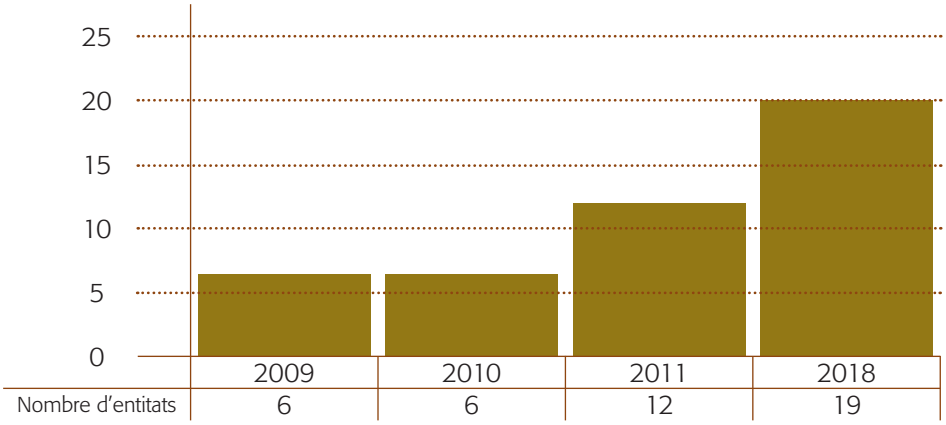

4.3 Tipologia de les entitats de custòdia

La tipologia majoritària de les entitats participants és "Associació sense afany de lucre", amb un 63% del total, seguida de "Fundació privada" i "Altres", amb un 16% del total cadascuna; i finalment la categoria "Organització eclesiàstica" amb un 5%. A la taula 2, s'especifica la tipologia de les 19 entitats participants.

TAULA 2:
Tipologia de les entitats participants a l'inventari 2018

Tipologia de les entitats de custòdia	Número
Associació sense afany de lucre	12
Fundació privada	3
Altres	3
Organització eclesiàstica	1
Total	**19**

Seguidament, a la figura 3 es mostra de manera gràfica la tipologia d'aquestes entitats.

FIGURA 3:
Tipologia de les entitats participants a l'inventari 2018

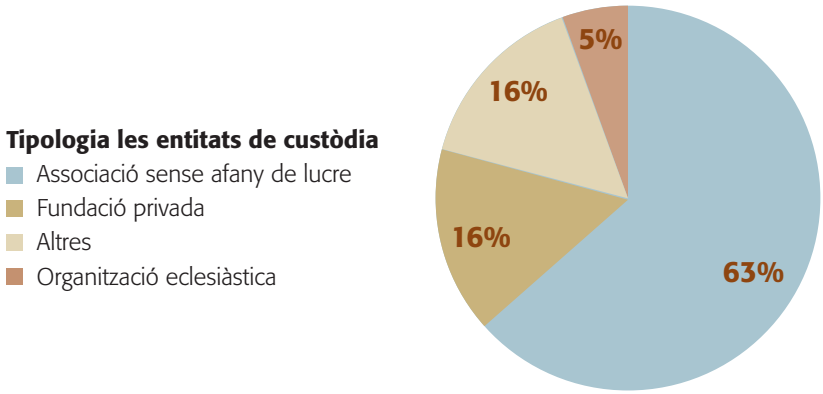

En relació a la naturalesa, d'aquestes 19 entitats de custòdia, el 63% són ONGs, el 16% són fundacions privades i el 5% són de caire eclesiàstic; la resta es classifiquen dins d'Altres. Hi ha diversos ajuntaments que n'han format part esporàdicament o que s'han apropat a la ICTIB cercant informació i assessorament per fer front a certes necessitats de gestió del seu territori, però en aquest inventari no n'ha participat cap.

4.4 Activitat de les entitats de custòdia

De les 19 entitats del present inventari, 13 tenen acords de custòdia subscrits actualment i 6 d'elles no tenen acords de custòdia vigents. Per tant, com es pot veure a la figura 4, el 68% de les entitats de custòdia de les Illes Balears tenen com a mínim un acord de custòdia actualment, i un 32% de les entitats de custòdia no en tenen cap.

FIGURA 4:
Distribució de les entitats segons els acords vigents el 2018

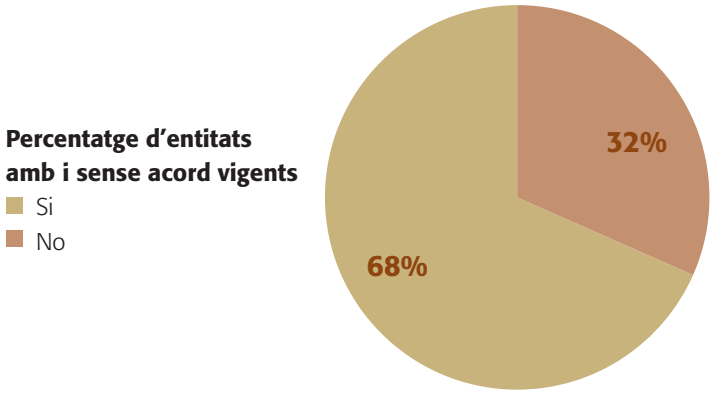

De les entitats amb acords, 6 en tenen un, una en té 2, dues tenen 4, dues tenen 5 i finalment n'hi ha dues amb més de 20: una amb 25 i l'altra amb 57. Es poden veure els percentatges d'aquestes dades a la figura 5. D'aquestes dades es pot observar que el 85% de les entitats estan incloses dins la categoria de menys de 10 acords i el 15% de més de 10 acords.

FIGURA 5:
Distribució d'entitats segons el número d'acords vigents subscrits

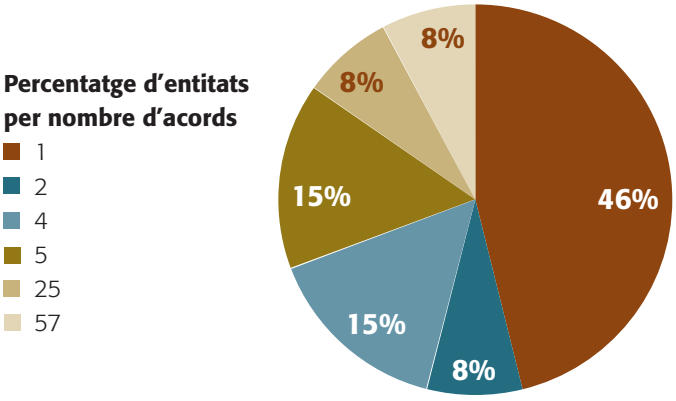

5 INFORMACIÓ DELS ACORDS DE CUSTÒDIA DEL TERRITORI A LES ILLES BALEARS

5.1 Què són els acords de custòdia del territori?

Un acord de custòdia és un procediment voluntari entre un propietari i una entitat de custòdia per arribar a una forma acordada de conservar i/o gestionar un territori, sigui verbal o escrit, tengui o no un fonament jurídic. Mitjançant aquests compromisos voluntaris es du la custòdia del territori a la pràctica.

El número total d'acords de custòdia del territori de les Illes Balears dels quals s'ha pogut obtenir informació en aquest inventari és de 108; i han estat subscrits per 13 entitats de custòdia de les Illes Balears.

5.2 Superfície en custòdia del territori

La superfície total amb acords de custòdia subscrits a les Illes Balears segons l'actual inventari és de 9.919,58 ha. Pel que fa la distribució de la superfície en custòdia per illes, destacar que Mallorca és la que té més hectàrees respecte al total, amb gairebé un 68% del total. La segona és Menorca amb el 25 % de la superfície en custòdia, mentre que Eivissa té quasi el 7% del total. Formentera no té cap acord de custòdia. La taula i el gràfic següent reflecteixen aquestes dades.

TAULA 3: Distribució d'entitats segons el número d'acords vigents subscrits

	Superfície total en custòdia	% respecte al total d'hectàrees
Mallorca	8.097,37 ha	67,92 %
Menorca	1.808,66 ha	25,47 %
Pitiüses	13,55 ha	6,60 %
Formentera	-	-
TOTAL	9.919,59 ha	100 %

FIGURA 6: Representació de la superfície en CdT per illa

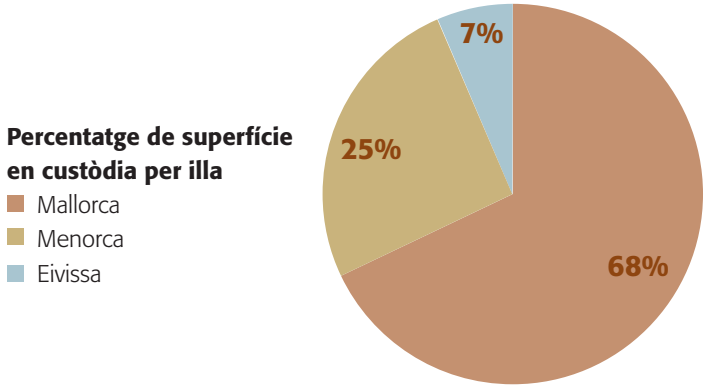

Pel que fa les entitats, la que més superfície en custòdia té és la Fundació Vida Silvestre Mediterrània amb 3.838 hectàrees, que representen un 38% del total. Seguidament trobem el GOB Mallorca amb 2.415,9 ha, seguida de l'APAEMA amb 1.837 ha i el GOB Menorca amb 1.799,16 ha. La resta d'entitats, 9 en concret, es reparteixen el 0,3% que queda o, dit d'altra manera, les 4 entitats esmentades tenen acords que representen el 99,7% del total de superfície en custòdia.

TAULA 4:
Relació de la superfície dels acords de custòdia subscrits per cada entitat

Entitat de custòdia	Superfície dels acords (ha)	% respecte el total dels acords
APAEEF	6,5516	0,07%
APAEMA	1837	18,52%
Aso. Alexander fleming	-	-
Associació Hort de sa Figuera	0,3	0,00%
Associació TAIB	5,4641	0,06%
Càritas Diocesana de Menorca - Gob Menorca	4,5	0,05%
Creu Roja Illes Balears	0,11	0,00%
FBME	0,6	0,01%
GEN-GOB Eivissa	7	0,07%
GOB Menorca	1799,16	18,14%
GOB-Mallorca	2415,9	24,35%
Lithica	5	0,05%
FVSM/BVCF	3848	38,69%
TOTAL	**9919,58**	**100**

5.3 Distribució territorial dels acords de custòdia

Dels 108 acords de custòdia inventariats, 74 es localitzen a la illa de Mallorca, el que suposa el 68% del total dels acords de custòdia del territori. A Menorca, hi ha subscrits 27 acords. A les Pitiüses n'hi ha 7 a Eivissa. D'aquesta manera, com s'observa a la taula 5 i a la figura 7, la distribució territorial dels acords de custòdia és molt desigual entre illes.

TAULA 5
Distribució territorial del número d'acords de custòdia

	Número d'acords	% respecte al total d'acords
Mallorca	**74**	**68,52 %**
Menorca	**27**	**25 %**
Pitiüses	**7**	**6,48 %**
Formentera	**0**	**0**
TOTAL	**108**	**100 %**

FIGURA 7:
Distribució territorial dels acords de custòdia del territori

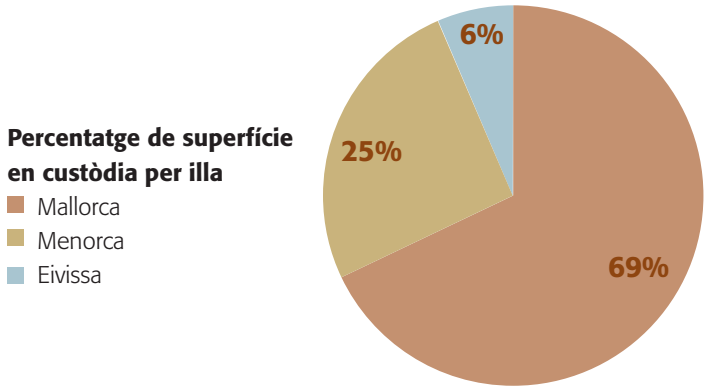

A la taula 6 es mostra el número d'acords que té subscrits cada entitat. Com s'indica, l'entitat de custòdia amb més acords és el GOB Mallorca amb 57 acords, que representa el 52,76% del total d'acords de custòdia de totes les Illes Balears. El GOB Menorca té 25 acords (23,15%) i la resta tenen menys de 10 acords.

TAULA 6: Relació del número d'acords de custòdia subscrits per cada entitat de CdT

Entitat de custòdia	Número d'acords (ha)	% respecte al total dels acords
APAEEF	6	5,56%
APAEMA	3	2,78%
Aso. Alexander fleming	1	0,93%
Associació Hort de sa Figuera	1	0,93%
Associació TAIB	4	3,70%
Càritas Diocesana de Menorca	1	0,93%
Creu Roja Illes Balears	2	1,85%
FBME	1	0,93%
GEN-GOB Eivissa	1	0,93%
GOB Menorca	25	23,15%
GOB-Mallorca	57	52,78%
Lithica	1	0,93%
FVSM/BVCF	5	4,63%
TOTAL	**108**	**100**

5.4 Evolució del número dels acords de custòdia

El present inventari recull 108 acords, el que suposa un augment del número total d'acords de custòdia a les Illes Balears d'un 74% respecte el 2011. Els acords han anat en augment des del primer inventari el 2009, com es pot veure a la figura 8 (línia blava). La línia vermella representa l'evolució del acords sense extreure els contractes agraris del Consell de Menorca; sabem que el 2011 aquests eren 165, però no s'han aconseguit les dades de 2009 i 2010, pel que no s'ha pogut restar del total.

FIGURA 8: Evolució del número de les entitats participant als inventaris

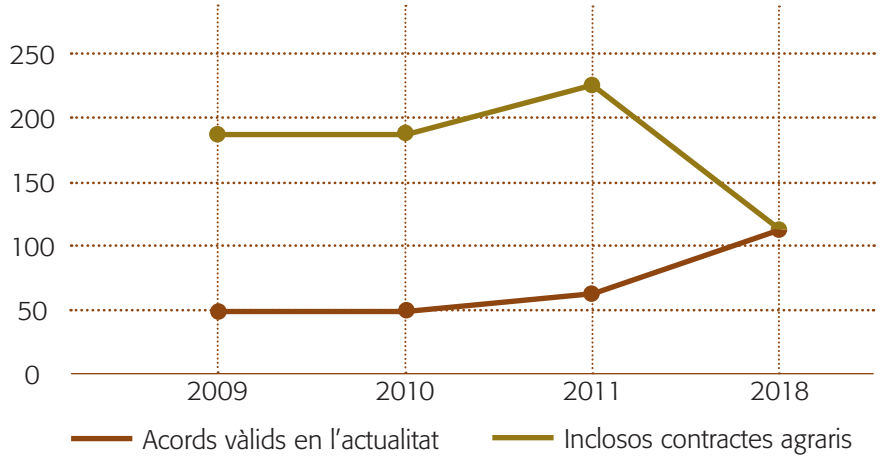

De les 19 entitats de custòdia relacionades en el present inventari, 13 han facilitat les dades sobre els acords vigents en l'actual inventari. Les altres 6 no tenen acords de CdT. No consta que altres entitats que no han participat a l'inventari tinguin acords vigents i, per altra banda, han sorgit diverses iniciatives que podrien ésser considerades en un futur com a pròpies de la CdT.

A més, en aquest inventari s'han recollit les dades d'acords de 7 noves entitats de custòdia registrades com l'Associació de Productors d'Agricultura Ecològica d'Eivissa i Formentera - APAEEF, Associació de Productors d'Agricultura Ecològica de Mallorca - APAEMA, Treballam per s'Albufera i les Illes Balears - TAIB, Associació Alexander Fleming, Associació de Llicenciats en Ciencies Ambientals de les Illes Balears - ALCAIB, Associació Museu Balear de Ciències Naturals - MBCN, i la Federació Balear de

Muntanya i Escalada - FBME, Justícia Alimentària. Cal destacar que l'entitat de custòdia Cáritas Diocesana de Menorca col·labora amb l'entitat GOB Menorca a l'acord de custòdia En realitat, aquesta finca presenta un doble acord però només se'n ha comptabilitzat un donat que era a la mateixa finca: un primer acord de cessió entre el Bisbat de Menorca (propietari) i Cáritas Diocesana de Menorca; i un segon de pràctiques agràries sostenibles entre Cáritas Diocesana de Menorca i el GOB Menorca (és el que s'ha comptabilitzat).

5.5 Antiguitat dels acords de custòdia

L'acord de custòdia del territori més antic data de 1980. Més d'una dècada després, el 1992, se signen 9 acords més. A partir del 1994, hi ha nous acords amb major regularitat, aproximadament cada any al llarg de la resta del 90 i més o manco cada 2 anys als primers 2000. A partir de 2008, s'incrementa el nombre d'acords nous anuals d'una manera bastant contínua fins l'actualitat; en aquest període s'incrementa en 74 els acords, el que suposa un 68,5% del total d'acords registrats fins 2018. Això vol dir que els últims 10 anys han estat molt importants per al desenvolupament de la CdT a les Balears, essent a més el 2018 l'any en que més acords s'han signat mai.

FIGURA 9:
Evolució de la data d'inici dels acords de custòdia del territori

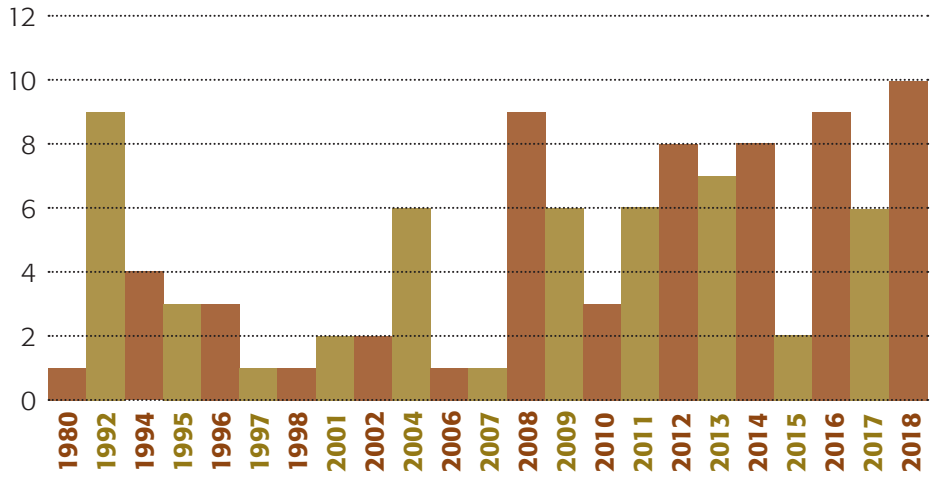

5.6 Durada dels acords de custòdia

La major part de tots els acords de custòdia del territori són de durada indefinida, un 57,8% del total, el que vol dir que a l'acord no hi figura una durada concreta. El 22,94% són acords de dos anys prorrogables automàticament si no es manifesta el contrari per alguna de les dues parts. El 6,42% dels acords són de 5 anys prorrogables. El 3,67% són d'un any i el mateix percentatge pel de durada indeterminada, normalment perquè són terrenys en propietat de l'entitat de custòdia.

També hi ha acords de llarga durada definida, que és el que es recomana per a poder plantejar objectius a llarg termini i tenir una estabilitat de la iniciativa. Un acord és de 30 anys i un altre de 10, mentre que n'hi ha dos amb una durada de 25 anys.

FIGURA 10:
Distribució de la durada dels acords de custòdia del territori

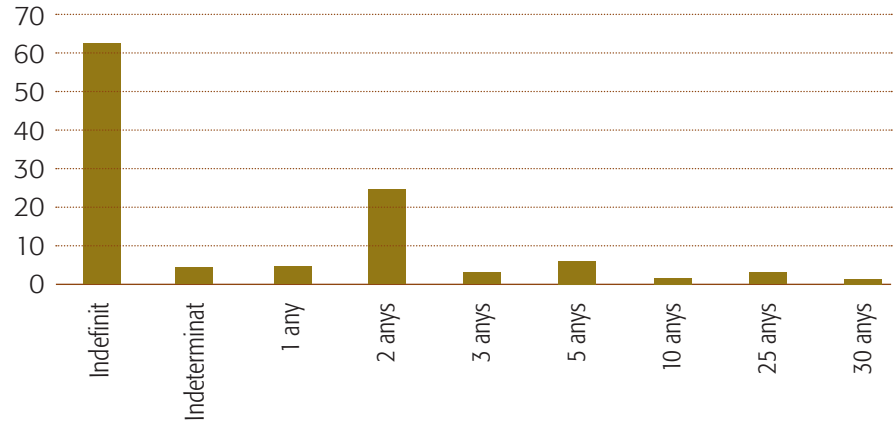

5.7 Valor de conservació dels acords de custòdia

El valor principal de conservació dels acords de custòdia s'ha classificat segons 15 categories (vegeu l'Annex I). Segons els resultats, el 27% dels acords tenen "Hàbitats d'interès comunitari" com a valor principal; pel 23% ho és el "Valor paisatgístic", pel 17% els "Hàbitats prioritaris" i pel 13% espècies incloses a la "Directiva Aves". La resta es reparteixen entre espècies de flora incloses a l'*Annex II de la Directiva Hàbitats, les Varietats locals o pràctiques agràries tradicionals i Elements Culturals i etnològics*. Aquestes dades es veuen reflectides a la figura 11.

FIGURA 11: Distribució de la freqüència dels diferents valors de conservació dels acords de custòdia del territori

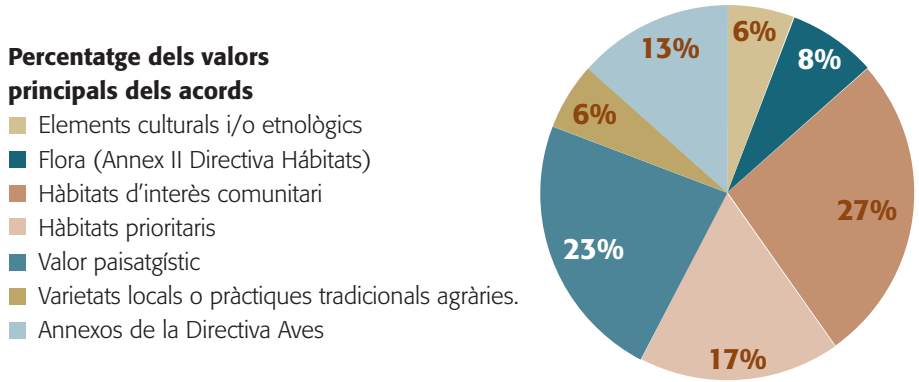

Si se centra l'atenció a cada illa individualment (vegeu taula 7), a Mallorca els valors més destacats són el "Valor paisatgístic" i espècies que figuren a "Annexos de la Directiva Aves", amb un 35% cadascun. A Menorca, el valor dominant són els "Hàbitats d'interès comunitari", amb un 58% del total, mentre que a Eivissa, els valors més comuns són el "Valor paisatgístic" i les "Varietats locals o pràctiques agràries tradicionals", amb un 43% cadascun.

TAULA 7: Evolució de la data d'inici dels acords de custòdia del territori

Valor de conservació	Mallorca	Menorca	Eivissa
Elements culturals i/o etnològics	10	-	14,29
Flora (Annex II Directiva Hábitats)	20	-	-
Hàbitats d'interès comunitari	-	58,33	-
Hàbitats prioritaris	-	37,50	-
Valor paisatgístic	35	4,17	42,86
Varietats locals o pràctiques tradicionals agràries		-	42,86
Annexos de la Directiva Aves	35	-	-

5.8 Objectiu final de conservació dels acords de custòdia

Els objectius finals de cada acord es classifiquen en 11 categories (vegeu Annex I). L'objectiu principal majoritari és la "Conservació d'espècies de fauna", amb un 54% dels acords. El segueix el "Foment de la gestió tradicional del territori", amb un 33%. El 13% restant es reparteix entre la "Conservació d'hàbitats", la "Conservació i millora del paisatge", la "Conservació i/o restauració d'elements singulars", la "Promoció de l'aprofitament sostenible dels recursos" i "Altres" que no s'especifiquen.

FIGURA 12: Distribució de la freqüència dels diferents objectius de conservació dels acords de custòdia del territori

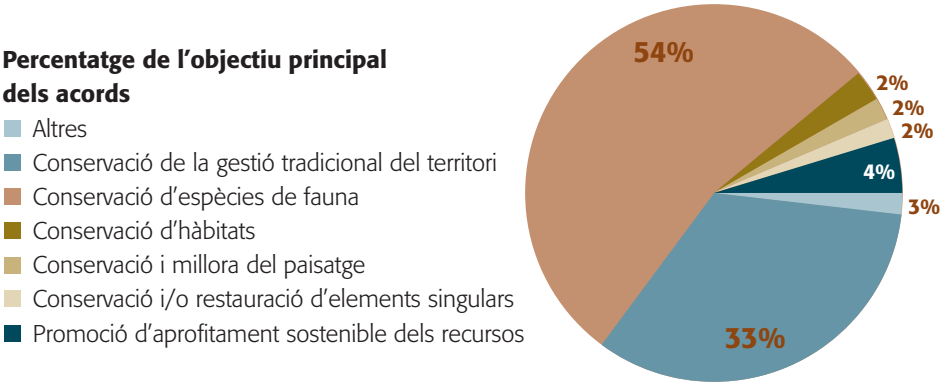

Si s'especifica per illes, com es pot observar a la taula 8, els resultats són els següents. A Mallorca, l'objectiu final més representatiu és "Conservació d'espècies" amb un 57,63%; a Menorca predomina "Conservar la gestió tradicional del territori", amb un 92,52%; a Eivissa comparteixen tots els acords aquest mateix objectiu principal. A continuació es relacionen els resultats a la taula 8.

TAULA 8: Percentatge del objectius finals de conservació dels acords de custòdia per illa

Objectiu final de conservació	Mallorca %	Menorca %	Eivissa %
Conservació de la gestió tradicional del territori	5,41	92,59	100
Conservació d'espècies de fauna	78,38	-	-
Conservació d'hàbitats	4,05	-	-
Conservació i millora del paisatge	1,35	3,70	-
Conservació i/o restauració d'elements singulars	2,70	-	-
Promoció d'aprofitament sostenibles dels recursos	5,41	3,70	-
Altres	2,70	-	-

Respecte altres objectius dels acords de custòdia, el més estès és el de "Promoció de l'aprofitament sostenible dels recursos", amb el 58%, seguit de la "Restauració i recuperació d'hàbitats", amb el 22%. A la figura 12 es poden observar la totalitat de les dades.

FIGURA 13: Percentatge dels altres objectius relevants dels acords de custòdia

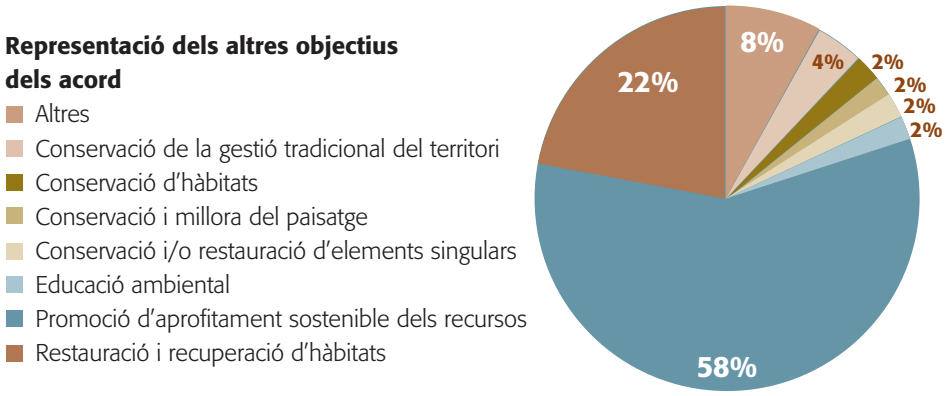

5.9 Tipologia dels acords de custòdia

Els acords de custòdia s'han classificat en 11 categories (vegeu Annex I). El tipus d'acord més comú és el "Contracte de Custòdia del territori" (86,11%), seguit de "Contracte de cessió d'ús per un temps determinat o en precari" (10,19%), la "Transferència de la propietat" (2,78%) i finalment, el "Contracte d'arrendament" (0,93%).

TAULA 9: Nombre i percentatge d'acords segons la seva tipologia.

Tipus d'acord	Nombre	%
Contracte de custòdia del territori	93	86,11
Contracte de cessió d'ús per un temps determinat o en precari	11	10,19
Transferència de propietat	3	2,78
Contracte d'arrendament	1	0,93
Total general	**108**	

A la figura 14 es representa gràficament la tipologia dels 108 acords de custòdia de les Illes Balears que s'han registrat en aquest inventari.

FIGURA 14:
Distribució de l'opció jurídica dels acords de custòdia de les Illes Balears

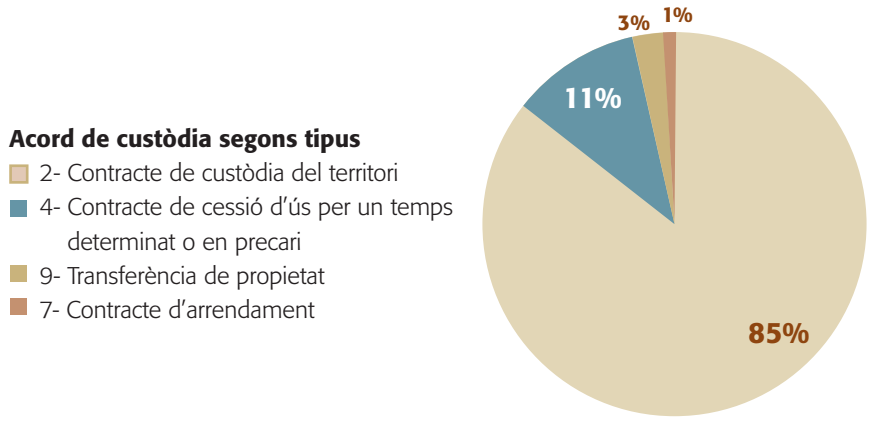

A continuació, a la taula 10, es relaciona la distribució de la tipologia dels acords de custòdia per illes.

TAULA 10
Nombre i percentatge de la tipologia dels acords de custòdia per illa

Forma jurídica de l'acord	Mallorca		Menorca		Eivissa	
Contracte de custòdia del territori	66	89,2%	26	96,3%	1	14,29%
Contracte de cessió d'ús per un temps	4	5,4%	1	3,7%	6	85,71%
determinat o en precari						
Transferència de propietat	3	4,0%	-	-	-	-
Contracte d'arrendament	1	1,3%	-	-	-	-

5.10 Acords amb figures de protecció

Dels 108 acords de custòdia registrats en aquest inventari, s'ha obtingut informació referent a les figures de protecció autonòmiques de 44 acords. Aquesta dada representa només un 40% del total d'acords. Per tant, cal destacar que hi ha un alt percentatge d'acords de custòdia sense dades (60%) que no es recullen en aquest apartat i és possible que siguin sota alguna d'aquestes figures.

Dels acords que s'ha obtengut informació sobre figures de protecció a Nivell Autonòmic, un 84% corresponen a iniciatives sota alguna figura de protecció, essent el 66% totalment dins aquests espais i el 20% parcialment. El 16% restant corespon a zones sense figures de protecció. Aquestes dades estan representades gràficament a la figura 15.

Aquestes figures de protecció es reparteixen entre ANEI, AIA, ANIT o AIP, Paratge Natural o Parc Natural. Cal destacar que tots els acords de custòdia subscrits a Menorca estan sota la figura de Reserva de la Biosfera donat que aquesta illa gaudeix d'aquesta categoria des de 1993.

FIGURA 15
Distribució dels acords de custòdia amb figures de protecció de caire autonòmic.

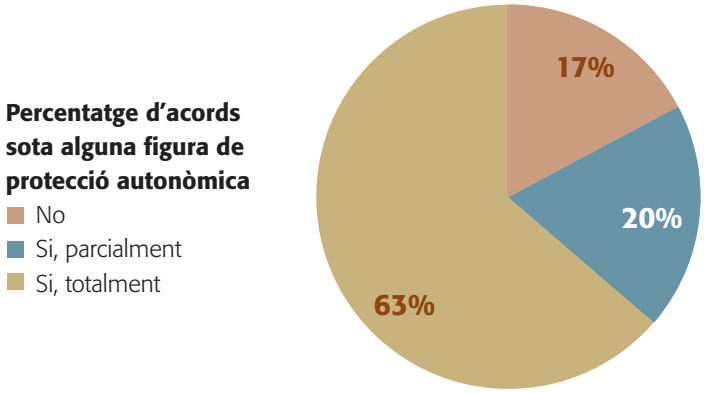

Altrament, a la figura 16 podem observar que el percentatge d'acords de custòdia inclosos en espais de la Xarxa Natura 2000 és de gairebé el 56%, essent el 2%

parcialment ubicats dins LIC o ZEPA i el 54% totalment. La resta, el 44%, no estan inclosos dins aquesta xarxa europea.

FIGURA 16
Distribució dels acords de custòdia en lloc de la Xarxa Natura 2000.

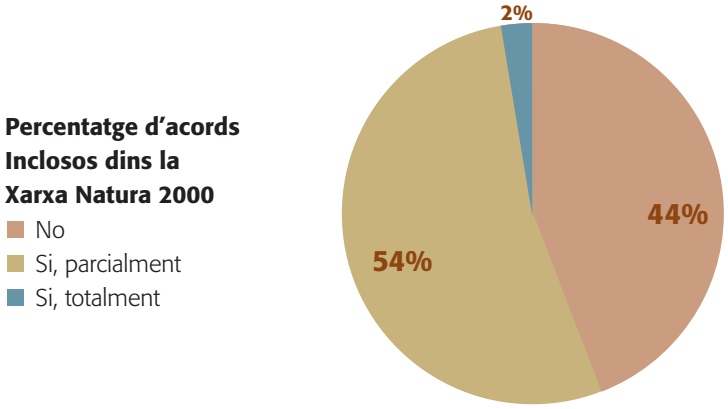

5.11 Tipologia de la propietat de les finques amb acord de custòdia

Hi ha 4 categories establertes de tipus de propietat de les finques amb acord de custòdia: pública, comunal o domini públic. A continuació, a la figura 17 es mostren els resultats que s'han obtengut en la recollida de dades dels 108 acords de custòdia inventariats.

FIGURA 17
Tipologia de la propietat de les finques amb acords de custòdia

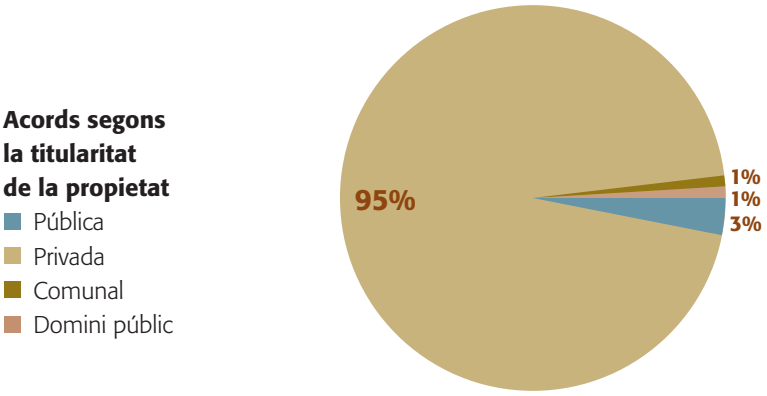

En la figura 17 s'observa una clara dominància de la propietat privada de les finques en custòdia. El 95,18% dels acords subscrits i inventariats estan ubicats en finques de titularitat privada, el 2,83% es localitza en una finca pública, el 0,94% a propietat comunal i el 0,94% a domini públic.

5.12 Seguiment dels acords de custòdia

Respecte les dades referents al seguiment dels acords de custòdia, només es disposa informació 43 dels 108 acords de custòdia, pel que falta informació d'aquest tipus d'aproximadament un 60% dels acords registrats. Dels resultats, el 100% dels acords fan seguiment de l'acord al manco anualment.

6 RESULTATS DE LES ENTREVISTES

Es va aconseguir entrevistar a 18 entitats de les 19 participants en el present inventari. Es va contactar amb els responsables de les entitats que figuren a la base de dades de la ICTIB, la majoria membres de la nostra xarxa, però també d'altres que s'han apropat en algun moment pel seu interès en la CdT. A la taula 11 es llisten les entitats entrevistades, la data de l'entrevista i també la seva iniciativa de custòdia destacada, si en tenen. Les fitxes resum de diverses d'aquestes iniciatives es troben a l'Annex III.

TAULA 11
Data de les entrevistes i iniciatives destacades dels participants al present inventari.

Entitat	Data entrevista	Nom de la iniciativa
Lithica	16/08/18	"Pedreres de s'Hostal", restauració paisatgística de la pedrera.
GOB Menorca	17/08/18	"Xarxa de finques agronaturals de Menorca"
FVSM	27/06/18	Gestió per a la biodiversitat a Ariant
Deixalles Eivissa	26/07/18	-
Fundació Deixalles Mallorca	11/10/18	-
Justícia Alimentària	09/09/18	-
GEN-GOB	26/07/18	Gestió de la finca de Can Toni d'en Jaume Negre
GOB Mallorca	05/09/18	La Trapa/Refugis de fauna/ La comuna de Bunyola
GRAM	14/08/18	-
Ass. Hort de sa Figuera	22/08/18	Hort social a sa Figuera, Esporles
ALCAIB	22/10/18	-
Amics de la Terra Mallorca	22/10/18	-
APAEMA	06/08/18	Presència d'apiaris sota maneig ecològic a les finques públiques
Creu Roja Balears	29/10/18	"Sembrant salut", horts socials
TAIB	15/09/18	Posada en valor del Barranc de Biniaraix: paisatge, biodiversitat i gestió tradicional.
FBME	18/09/18	Recuperació del manteniment del refugi de Xim Quesada i del camí d'accés.
APAEEF	26/07/18	Banc de terres a les Pitiüses
Cáritas Menorca	17/08/18	"Arbres d'Algendar", conservació de varietats locals de fruiters a Menorca
Ass. Alexander Flemming	25/10/18	Restauració i manteniment de la Tafona de Conques

De les converses mantingudes amb totes les persones representants de les entitats, es desprenen unes idees principals que a continuació s'exposen. En el cas d'algunes entitats, hi havia contacte amb la ICTIB abans del present inventari però no eren membres de la nostra xarxa. El fet d'haver mantingut un diàleg durant aquests mesos, inclosa l'entrevista personal, ha precipitat els seus plans i han donat passes per fer-se sòcies de la ICTIB.

D'altra banda, hi ha entitats que no tenen la custòdia del territori com a eina o objectiu inclosos en els seus estatuts; també n'hi ha que ja tenen en marxa iniciatives properes a la CdT i requereixen dur a terme certes passes per a que aquestes es puguin considerar formalment com a custòdia del territori. Arrel de les nostres converses, algunes han manifestat la seva voluntat de fer les modificacions pertinents per a poder emmarcar les seves iniciatives en l'àmbit de la CdT, ja que hi són molt a prop i només han de fer canvis de forma. Que nosaltres sapiguem, hi ha dues entitats que han modificat enguany els seus estatuts per a incloure la CdT i una que també ha signat acords de custòdia per primera vegada. D'altres ho han de proposar en junta abans no acabi l'any.

Els limitants principals de l'avanç de la custòdia del territori a les Balears són la falta de recursos materials. La majoria d'entitats tenen projectes pensats que esperen el moment per a poder arrencar. Diríem que no hi ha, en absolut, manca de necessitat de fer accions en el territori i tampoc escassegen les idees per abordar-les per part de les entitats. Un alt percentatge de les entitats amb acords tenen dificultats per a dur a terme tots els objectius proposats, especialment per la manca de fonts de finançament per a la conservació en general i, en particular, per a iniciatives de custòdia del territori. Les entitats que no tenen acords però es plantegen tenir-ne en un futur, veuen el camí poc fet i no acaben de llançar-se per la manca de recursos existents.

Hem de tenir en compte que les entitats tenen molt poc personal i aquest ha de dur molta feina endavant; pràcticament tot el que es fa té un component important de voluntariat, tant de persones que ajuden puntualment com de les mateixes persones treballadores de l'entitat, que empren gran part del que seria el seu temps lliure en dur les iniciatives endavant. Per aquesta raó, els és difícil anar més enllà per a encetar noves iniciatives o plantejar més tasques dins els acords que tenen en marxa, que podrien contribuir a assolir els objectius marcats amb més garantia.

Podem dir també que una altra necessitat identificada és la del suport tècnic, tant a l'hora de pensar i abordar un projecte de CdT, com en el moment d'executar-lo i fer-ne un seguiment. En aquesta línia, moltes entitats han mostrat interès en conèixer millor els diferents tipus d'acords que existeixen segons els tipus d'iniciativa a emprendre en cada cas, per una qüestió de poder valorar tota la casuística que un acord de CdT pot recollir i també per la necessitat de tenir models que facilitin la preparació dels possibles acords.

D'altra banda, un nombre significatiu d'entitats varen expressar la seva curiositat vers la custòdia al medi litoral i marí, bé perquè tenen en marxa alguna iniciativa en aquest àmbit, bé perquè tenen interès en conèixer com es desenvolupa l'eina en un entorn tan particular. La societat avui en dia mira cap a la mar i els últims anys hi ha hagut una explosió mediàtica sobre els problemes que afecten el medi marí, el qual s'ha convertit en objecte de nombrosos projectes. La custòdia del territori és una eina que té un gran potencial a l'hora de plantejar aquest tipus d'iniciatives.

Per acabar, un cop identificades les necessitats de les entitats i les mancances existents per a poder donar resposta, des de la ICTIB creiem que crear xarxa és indispensable per aconseguir consolidar la custòdia del territori a les Balears. A la ICTIB es pot fer feina per a identificar noves formes de finançament per a les iniciatives de CdT, ajudar en la formació dels equips tècnics, així com es pot fer incidència política per a apropar cada cop més el tema a les diverses administracions i establir vies de

suport per a les iniciatives. Pel que fa l'aspecte tècnic, a la ICTIB té la capacitat de donar l'assessorament necessari per a respondre a les diverses necessitats que puguin sorgir en aquest aspecte, tant des de les pròpies persones vinculades actualment a la xarxa, com per la capacitat de connectar amb altres xarxes autonòmiques o entitats de nivell estatal, les quals poden resoldre qüestions més específiques com serien, per exemple, les de caire jurídic.

7 BIBLIOGRAFIA

ASENSIO, N. ET AL. *Opcions per a la custòdia del territori en finques privades. Guia pràctica per a la propietat*. 2a edició. Vic: Fundació Territori i Paisatge/Xarxa de Custòdia del Territori. 2005.

BASORA, X. i SABATÉ, X *Custodia del territorio en la pràctica*. Vic: Fundació Territori i Paisatge/Xarxa de Custòdia del Territori. 2006.

COMERMA, C. *Tercer inventari d'acords i entitats de custòdia del territori a Catalunya, les Illes Balears i Andorra.* Informe final. Vic: Informes de la Xarxa de Custòdia del Territori, núm. 12. 2007.

CORDÓN, M. i SÁNCHEZ, A. *Informe del 2º Inventario de Iniciativas de Custodia del Territorio del Estado español*. Madrid: Plataforma de Custodia del Territorio de la Fundación Biodiversidad, 2010.

PUIG, M i MASÓ, M. *Quart inventari d'acords i entitats de custòdia del territoris Catalunya, les Illes Balears i Andorra*. Informe final. Vic: Informes de la Xarxa de Custòdia del Territori, núm. 17. 2009.

PÀGINES WEB

Impulsors de la custòdia del territori a les Illes Balears: www.ictib.net

Foro Estatal de Entidades y Redes de Custodia del Territorio: www.frect.org

Plataforma de custodia del territorio: https://fundacion-biodiversidad.es/index.php?q=biodiversidad-terrestre/proyectos-propios/plataforma-de-custodia-del-territorio

Xarxa de Custòdia del Territori: www.custodiaterritori.org

8 ANNEXOS

ANNEX I Formulari de recollida de dades

El qüestionari del l'*Inventari d'entitats i acords de custòdia del territori de les Illes Balears 2018* està dividit en 4 apartats: presentació, entitats de custòdia, acords de custòdia i idees i suggeriments. A cada apartat es pregunten diverses qüestions entre les quals n'hi ha amb resposta oberta i tancada. En el cas d'aquestes últimes, s'han especificat totes les categories establertes.

1 Presentació

S'explica informació bàsica de l'inventari i instruccions per omplir la fitxa. També hi apareixen les dades de contacte de la ICTIB.

2 Entitats de custòdia

1. Nom de l'entitat
2. Missió
3. Àmbit d'actuació
    a. Mallorca
    b. Menorca
    c. Eivissa
    d. Formentera
    e. Pitiüses
4. Tipus d'organització
    a. Associació sense afany de lucre
    b. Fundació privada
    c. Fundació pública
    d. Fundació mixta
    e. Centre de recerca
    f. Organització eclesiàstica
    g. Ajuntament
    h. Cooperativa agrícola
    i. Altres
5. Adreça postal
6. Codi postal
7. Municipi
8. Illa
    f. Mallorca
    g. Menorca
    h. Eivissa
    i. Formentera
9. Comunitat autònoma
10. Telèfon
11. Fax
12. Correu electrònic
13. Pàgina web
14. Persona de contacte
15. Amb acords?
    j. Sí
    k. No

16. Número d'acords
17. Número de voluntaris
18. Comentaris

3 Acords de custòdia

2. Nom de l'entitat
3. Nom de l'acord, finca o espai
4. Tipus d'acord
    a. Acord verbal
    b. Contracte de custòdia del territori
    c. Contracte d'arrendament o compra de drets
    d. Contracte de cessió d'ús per un temps determinat o en precari
    e. Arrendament de drets de tala
    f. Pastures i similars
    g. Drets reals d'aprofitament parcial
    h. Ús de fruit
    i. Fidúcia
    j. Transferència de la propietat
    k. Contracte territorial amb incentius econòmics
5. Any de realització
6. Duració de l'acord
7. Renovació?
    a. Sí
    b. No
8. Superfície
9. Coordenades
10. Mapa
11. Comunitat autònoma
12. Illa
    a. Mallorca
    b. Menorca
    c. Eivissa
    d. Formentera
    e. Illots
13. Municipi
14. Localitat
15. Parcel·la
16. Polígon
17. Zona
18. Agregat
19. Referènia catastral
20. Titularitat de la propietat
    a. Pública
    b. Privada
    c. Comunal
    d. Domini públic
21. Ús dominant
    a. Forestal
    b. Patrimoni cultural
    c. Cultius
    d. Pastures
    e. Riberes i zones humides
    f. Zones litorals i marines
    g. Àrea urbana
    h. Altres
22. Entitats col·laboradores
23. Objectiu principal de l'acord
    a. Conservar espècies de fauna

b. Gestió tradicional del territori
c. Conservar hàbitats
d. Conservació i millora de la qualitat de l'aigua
e. Lluita i adaptació contra el canvi climàtic
f. Conservació i millora de la qualitat del sòl
g. Conservar i/o restaurar elements singulars
h. Mantenir i/o recuperar valors etnològics
i. Conservació i millora del paisatge
j. Promocionar aprofitament sostenible dels recursos
k. Altres

24. Altres objectius destacats
25. Valor principal de conservació
    a. Hàbitats d'interès comunitari
    b. Annexos de la Directiva Aves
    c. Mamífers (Annex II Directiva Hábitats)
    d. Rèptils (Annex II Directiva Hábitats)
    e. Peixos (Annex II Directiva Hábitats)
    f. Invertebrats (Annex II Directiva Hábitats)
    g. Flora (Annex II Directiva Hábitats)
    h. Espècies incloses en els catàlegs nacionals d'espècies amenaçades sota les categories "en perill d'extinció" o "amenaçades" o "vulnerables"
    i. Espècies incloses en els catàlegs regionals d'espècies amenaçades sota les categories "en perill d'extinció" o "amenaçades" o "vulnerables"
    j. Endemismes
    k. Elements culturals i/o etnològics
    l. Valor paisatgístic
    m. Varietats locals o pràctiques tradicionals agràries
    n. Altres
26. Altres valors d'interès
27. Actuacions concretes
    a. Actuacions de conservació de valors naturals
    b. Actuacions de restauració de la finca
    c. Actuacions d'habilitació de la finca d'ús públic
    d. Actuacions d'ús sostenible dels recursos de la finca
    e. Adquisició de drets per mantenir-los inactius
    f. Adquisició d'elements singulars pe protegir-los d'una amenaça
    g. Assessorament tècnic i jurídic per a la gestió de la propietat
    h. Vigilància i seguiment sobre la gestió de la propietat
28. Inclòs en espai natural protegit?
    a. Sí
    b. No
29. Denominació del'ENP
30. Tipus d'ENP
    a. Parc Natural Protegit
    b. Paratge Natural
    c. Reserva Natural
    d. Monument Natural
    e. Altres
31. Superfície a l'ENP
32. Inclòs en espai Xara Natura 2000?
    a. Sí
    b. No
33. Denominació de l'espai XN200
34. Codi de l'espai XN2000
35. Superfície a l'espai XN2000
36. Seguiment de l'acord de custòdia?

a. Sí, al menys esporàdicament
b. Sí, anualment
c. No

37. Es poden emprar les dades de l'acord?
    a. Sí
    b. No
38. Altres dades de l'acord

4 Idees i suggeriments

Aquest darrer apartat obert està disposat perquè les entitats de custòdia puguin aportar idees per millorar l'inventari en futures edicions.

ANNEX II Llistat d'entitats de custòdia de les Illes Balears

Les diferents entitats inventariades s'han relacionat segons l'àmbit d'actuació de l'organització, la seva tipologia i si tenen o no acords vigents.

Nom de l'entitat	Estatus	Acords vigents
Fundació Vida Silvestre Mediterrània FVSM Black Vulture Conservation Foundation BVCF	Fundació privada	Sí
Associació de Productors d'Agricultura Ecològica d'Eivissa i Formentera - APAEEF	Associació sense afany de lucre	Sí
Creu Roja Illes Balears	Altres	Sí
GOB Mallorca	Associació sense afany de lucre	Sí
Fundació Deixalles	Fundació privada	No
Associació de Llicenciats en Ciencies Ambientals de les Illes Balears - ALCAIB	Associació sense afany de lucre	No
Càritas Diocesana de Menorca	Organització eclesiàstica	Sí
GEN-GOB Eivissa	Associació sense afany de lucre	Sí
GOB Menorca	Associació sense afany de lucre	Sí
Associació Museu Balear de Ciències Naturals	Associació sense afany de lucre	No
Associació Alexander Fleming	Associació sense afany de lucre	Sí
Fundació Lithica - Pedreres de s'Hostal	Fundació privada	Sí
Associació TAIB - Treballam per s'Albufera i les Illes Balears	Associació sense afany de lucre	Sí
Associació de Productors d'Agricultura Ecològica de Mallorca - APAEMA	Associació sense afany de lucre	Sí
Associació Hort de sa Figuera	Associació sense afany de lucre	Sí
Amics de la Terra mallorca	Associació sense afany de lucre	No
Justícia Alimentària	Associació sense afany de lucre	No
Federació Balear de Muntanya i Escalada - FBME	Federació d'entitats	Sí
Gram Gestió Ambiental	Empresa	No

ANNEX III Fitxes d'iniciatives de Custòdia del Territori a Balears

FITXA D'INICIATIVES DE CUSTÒDIA

NOM DE L'ACORD(S) I TIPOLOGIA

Contracte de Mijoral entre Propietari i Agricultor/a, dins el projecte Banc de Terres de l'Associació d'Agricultura Ecològica d'Eivissa i Formentera.

SUPERFÍCIE (ha)

Superfície total de finques totals de Banc de Terres 49,13Ha
Superfície amb contracte 6,30 Ha

LLOC (ILLA, MUNICIPI(S)

Finques amb contracte:
EIVISSA:
SANT MIQUEL DE BALANSAT (SANT JOAN DE LABRITJA) 1,57Ha (Horta)
SANT LLORENÇ DE BALÀFIA (SANT JOAN DE LABRITJA) 0,91Ha (Horta)
SANT LLORENÇ DE BALÀFIA (SANT JOAN DE LABRITJA) 3,77Ha (Cereal i ferratge)
JESÚS (SANTA EULÀRIA DES RIU) 0,05Ha (Horta)

NOM DE L'ENTITAT I LOGO

apaeef
Associació de productors d'agricultura ecològica d'Eivissa i Formentera

BREU DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA

Iniciativa de l'Associació de Productors d'Agricultura Ecològica, creada l'any 2012.
Objectius:

- Facilitar l'accès a terres que estàn en desús.
- Posar en contacte propietaris amb agricultors/es.
- Oferir un contracte model (Contracte de Mijoral).
- Conservar el paisatge rural i agrícola, així com els valors naturals i culturals d'Eivissa i Formentera.
- Potenciar l'agricultura ecològica i defensar els interessos dels productors/es.
- Conservar la biodiversitat, les varietats vegetals i les races autòctones, així com les tècniques i coneixements tradicionals.

FITXA D'INICIATIVES DE CUSTÒDIA

NOM DE L'ACORD(S) I TIPOLOGIA

"Arbres d'Algendar", manteniment d'un viver de varietats locals de fruiters.

SUPERFÍCIE (ha)

4,5 ha

LLOC (ILLA, MUNICIPI(S)

Barranc d'Algendar, Menorca

NOM DE L'ENTITAT I LOGO

Càritas Diocesana de Menorca

ARBRES D'ALGENDAR
CASA DE S'ARAJASSA
I VISITES GUIADES AL
BARRANC D'ALGENDAR

BREU DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA

Càritas Menorca té un acord de cessió d'ús d'una finca ala Barranc d'Algendar per part del Bisbat, i a la vegada té un altre acord de custòdia amb el GOB Menorca per a l'assessorament a l'hora de desenvoupar el projecte.

Es tracta d'un projecte de recuperació de varietats locals de fruiters i inserció socio-laboral de persones en risc d'exclusió. L'objectiu principal és la conservació del patrimoni etnobotànic i genètic, així com l'aprenentatge de les persones que hi participen. Per a dur endavant la iniciativa es va establir un viver de producció agrària, un banc genètic de varietats locals de fruiters, es va recuperar el sistema hidràulic de s'Aranjassa que és de l'època andalusí i es va acondicionar la casa per a un ús educatiu.

Així, també hi ha un centre d'interpretació de la natura, a la casa de s'Aranjassa que té capacitat per a 20 persones. Es pot llogar l'espai i s'ofereixen activitats de natura pels ocupants. Es fan també visites guiades per a conèixer de prop un paratge tan especial com el del Barranc d'Algendar, en especial les finques d'es Canaló i s'Aranjassa i tots els seus valors patrimonials.

FITXA D'INICIATIVES DE CUSTÒDIA

NOM DE L'ACORD(S) I TIPOLOGIA

"Sembrant salut", conveni per a la cessió d'ús de dos espais.

SUPERFÍCIE (ha)

0,11 ha

LLOC (ILLA, MUNICIPI(S)

Palma, Mallorca

NOM DE L'ENTITAT I LOGO

Creu Roja Balears

BREU DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA

La Creu Roja té signats dos convenis amb la UIB i ASIMA per a poder emprar dos terrenys propietat de les mateixes per a tenir en marxa horts socials. La finalitat primera d'aquests horts és millorar la vida de les persones usuàries, que pertanyen a col·lectius vulnerables i troben a la feina de l'hort una experiència terapèutica.

Per altra banda, aquesta activitat contribueix a la millora del paisatge urbà, convertint espais en desús en horts on es practica l'agricultura ecològica, el que afavoreix també la biodiversitat.

FITXA D'INICIATIVES DE CUSTÒDIA

NOM DE L'ACORD(S) I TIPOLOGIA

Restauració i manteniment del Refugi de Xim Quesada i el camí d'accés.

SUPERFÍCIE (ha)

0,6 ha

LLOC (ILLA, MUNICIPI(S)

Cim de Cornadors, Sóller, Mallorca

NOM DE L'ENTITAT I LOGO

Federació Balear de Muntanyisme i Escalada

BREU DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA

Des de 2014 la FBME té un acord amb la propietat de l'Ofre amb una durada de 25 anys prorrogables. L'objectiu de l'acord és restaurar el refugi que hi ha a una zona de la finca i el camí d'accés, per a que puguin seguir essent emprats per el col·lectiu excursionista.

Fins ara, ja s'ha aconseguit restaurar el refugi, que tenia el sostre pràcticament tot esbaldregat, gràcies a la feina voluntària d'un bon grup d'associats i a la cessió del material per part d'una empresa. També s'ha restaurat el camí i es van fent feines de manteniment de tant en tant.

FITXA D'INICIATIVES DE CUSTÒDIA

NOM DE L'ACORD(S) I TIPOLOGIA

Presència d'apiaris sota maneig ecològic a les finques públiques

SUPERFÍCIE (ha)

Més de 2000 hectàrees

LLOC (ILLA, MUNICIPI(S)

Santa Margalida, Banyalbufar i Calvià

NOM DE L'ENTITAT I LOGO

ASSOCIACIÓ DE LA PRODUCCIÓ AGRÀRIA ECOLÒGICA DE MALLORCA (APAEMA)

BREU DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA

APAEMA ha signat un conveni amb les diferents administracions responsables d'aquestes finques, a través del qual els nostres apicultors poden ubicar apiaris a les finques públiques. després de passar un procés de selecció i signar unes garanties. L'acord fixa un protocol d'actuació de l'activitat apícola en qüestió, per respectar en tot moment el valor natural i patrimonial de la finca, sense afectar per a res l'accés habitual de part de la població en general. Un dels límits, per exemple, és la prohibició de l'ús de fumador apícola a aquestes finques per evitar el risc d'incendi.

Els acords són d'un any de durada, prorragables, i l'apicultor que entra ha d'impartir un mínim d'un taller a l'any per als visitants de la finca. És imprescindible també la redacció d'una memòria anual.

El desenvoluopament de l'apicultura ecològica dins d'una finca pública aporta:
- Augment de la pol·linització dels cultius agrícoles, augmentant la seva producció i la millora de la qualitat dels fruits.
- Augment de la pol·linització de la flora silvestre, incrementant la quantitat de fruits que produeix i per tant, es facilita el manteniment d'aquesta flora. De forma indirecta, increment de les poblacions de la fauna silvestre de la finca.
- Possibilitat de dur a terme apicultura ecològica certificada degut a les grans extensions de les finques.
- Possibilitat de treure'n productes apícoles amb segell ecològic, com mel, pròpoli, cera, etc. Fixació d'un apicultor o apicultora professional al territori.
- Generació d'interès en la població, coneixement i educació ambiental d'aquesta activitat apícola a través de panells informatius, de tallers per a famílies, etc.

FITXA D'INICIATIVES DE CUSTÒDIA

NOM DE L'ACORD(S) I TIPOLOGIA

Gestió per a la biodiversitat a Ariant. Manteniment de la finca per afavorir la colònia de voltor negre de Mallorca i protegir el seu hàbitat, així com el de la resta d'espècies amb les que conviu.

SUPERFÍCIE (ha)

968 ha

LLOC (ILLA, MUNICIPI(S)

Vall d'Ariant, Pollença

NOM DE L'ENTITAT I LOGO

Fundació Vida Silvestre Mediterrània/Black Vulture Conservation Foundation

BREU DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA

A la finca d'Ariant es troba aproximadament una quarta part del nius de voltor negre de la Serra. Es tracta d'una zona ben preservada on aquesta espècie troba l'espai per a desenvolupar totes les seves necessitats: alimentació, vida social, reproducció, etc.

Des dels anys 80 la BVCF havia establert relació amb la finca per a poder accedir i dur-hi a terme determinades accions. Fruit d'aquesta llarga relació va ser la donació de la finca per part dels seus propietaris a la FVSM el 2012. Des d'aleshores l'entitat vetlla per a que la finca mantingui el seu bon estat de conservació i, en especial, el de la colònia de voltor negre. Per aconseguir-ho, es duu a terme el seguiment de l'espècie, es gestiona un menjador, es manté la senyalització de les zones sensibles per aquesta carronyaire i es realitza la vigilància de les mateixes zones al llarg de l'època més sensible de la cria.

Paral·lelament es desenvolupa una activitat agrària tradicional i en ecològic a les 47 ha del fons de vall, on es gestiona un ramat de 200 ovelles i es cultiven diverses varietats ferratgeres, a més de desenes d'arbres fruiters. També hi té lloc l'apicultura ecològica.

El voluntariat és una altra de les activitats que es fan a la finca, on un cop al mes es realitza una jornada en la que els participants fan alguna tasca de tipus agrari que contribueix al manteniment de l'espai però, sobretot, els permet conèixer d'aprop el que vol dir gestionar una finca d'aquestes característiques.

Altres accions que es duen a terme a Ariant són, per exemple, el seguiment d'espècies exòtiques invasores, el sanejament de la massa forestal o el manteniment del jardí mediterrani que hi ha a la finca.

FITXA D'INICIATIVES DE CUSTÒDIA

NOM DE L'ACORD(S) I TIPOLOGIA

"Can Toni d'en Jaume Negre. Projecte de custòdia del territori a Eivissa", acord per a la recuperació de l'activitat agrícola a la finca.

SUPERFÍCIE (ha)

7 ha

LLOC (ILLA, MUNICIPI(S)

Sant Llorenç, Eivissa

NOM DE L'ENTITAT I LOGO

GEN-GOB Eivissa

BREU DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA

En la primavera de 2011, i per a un termini de 25 anys, el GEN-GOB va establir un acord amb els propietaris de la finca Can Toni d'en Jaume Negre, a Sant Llorenç de Balàfia, que va permetre iniciar petites feines de millora i començar a planificar la seva recuperació. En 2011 l'acord de col·laboració signat a Palma entre Obra Social "SA NOSTRA" Caixa de Balears i el GEN-GOB Eivissa per a l'execució de la primera fase del projecte "Can Toni d'en Jaume Negre. Projecte de custòdia del territori a Eivissa" va permetre iniciar els treballs de recuperació i posada en valor de l'esmentada finca. Ibiza Preservation Fund també col·labora en el projecte.

Per altra banda, el juliol de 2013 es va concedir la línia d'ajut Leader per a l'execució del projecte "Restauració i ampliació d'instal·lacions de reg a una finca orientada a educació ambiental". Aquesta nova empenta va facilitar la continuïtat de les tasques iniciades i, en especial, la consolidació del sistema de reg i la possibilitat d'emmagatzematge d'aigua a la finca.

El projecte s'estructura en fases, d'acord a un cronograma de prioritats i a les línies de finançaments en marxa o previstes en un futur immediat. Es preveu la consolidació d'objectius encaminats a la potenciació de la biodiversitat i el paisatge, a l'educació i a l'ús públic, i a la restauració i la conservació dels elements constructius.

Es pot destacar que s'hi han dut a terme moltes iniciatives de formació, tant organitzades pel propi GEN-GOB com per altres entitats que han pogut emprar l'espai per a la part pràctica de la formació. Aquesta línia de feina ha servit per a donar a conèixer el projecte i també per a poder realitzar determinades tasques en el marc dels cursos.

FITXA D'INICIATIVES DE CUSTÒDIA

NOM DE L'ACORD(S) I TIPOLOGIA

Comuna de Bunyola

SUPERFÍCIE (ha)

716 ha

LLOC (ILLA, MUNICIPI(S)

Bunyola, Mallorca

NOM DE L'ENTITAT I LOGO

GOB Mallorca

BREU DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA

El dia 10 d'octubre de 2018 es va signar un acord de Custòdia del Territori entre l'Ajuntament de Bunyola, l'IES Joan Alcover i el GOB-Mallorca, després de mesos de reunions entre les diferents parts. L'acord se centra en la gestió de la Comuna de Bunyola, un espai de 716 ha on conflueixen biodiversitat, tradicions i usos de caràcter lúdic. Els alumnes de l'IES Joan Alcover prepararan diverses activitats que contribueixin a millorar tant l'estat de la Comuna com la seva gestió, amb el suport tècnic del GOB Mallorca i la facilitació i promoció del propi Ajuntament.

FITXA D'INICIATIVES DE CUSTÒDIA

NOM DE L'ACORD(S) I TIPOLOGIA

Gestió de a La Trapa, projecte de custòdia del territori per al manteniment de la finca en favor de la biodiversitat.

SUPERFÍCIE (ha)

81 ha

LLOC (ILLA, MUNICIPI(S)

Andratx, Mallorca

NOM DE L'ENTITAT I LOGO

GOB Mallorca

BREU DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA

La Trapa és una finca de muntanya situada al sud-oest de la Serra de Tramuntana, al terme municipal d'Andratx, just enfront de l'illa de sa Dragonera. Va ser adquirida al 1980 pel GOB gràcies al suport popular, institucional i d'entitats amb l'objectiu de preservar-la i conservar els seus valors amenaçats per un projecte de parcel·lació i urbanització.

Des d'aleshores s'hi ha fet diverses actuacions de millora de l'espai, algunes d'elles molt condicionades pels incendis ocorreguts en diverses ocasions. S'hi ha arreglat camins, s'hi ha plantat centenars d'arbres i arbusts, col·locat malla ramadera per a evitar l'entrada de cabres asilvestrades, etc., i els últims anys s'està fent molta feina també per a la recuperació arquitectònica de la finca.

Actualment, de la mà del GOB, i gràcies a la col·laboració altruista de nombrosos grups de voluntaris, que col·laboren en les seves tasques de gestió i conservació, la Trapa s'ha consolidat com una gran eina per promoure l'excursionisme, la recerca científica, l'educació ambiental i la conservació de la natura.

FITXA D'INICIATIVES DE CUSTÒDIA

NOM DE L'ACORD(S) I TIPOLOGIA

"Xarxa de finques agronaturals de Menorca", acords de custòdia agrària.

SUPERFÍCIE (ha)

1.800 ha

LLOC (ILLA, MUNICIPI(S)

Menorca

NOM DE L'ENTITAT I LOGO

GOB Menorca

BREU DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA

Es tracta d'un programa de conservació ambiental de terres privades a través del maneig agrari responsable. L'objectiu principal del programa es mantenir i potenciar el paisatge tradicional menorquí de mosaic mediterrani agroforestal, és a dir, una tesel·la composada per parcel·les de bosc, matollar i camps de pastura o conreu, en el que la biodiversitat de la Mediterrània ha assolit la importància que té. Així, es pretén evitar per una banda l'abandonament de terres agrícoles i, per una altra banda, les males pràctiques que juguen en contra de la biodiversitat.

El GOB Menroca signa acords amb productors agraris, amb l'objectiu de compatibilitzar l'activitat agrària amb la conservació dels valors ambientals. Es pretén teixir una Xarxa de Finques Agronaturals, que permetin servir d'exemple i de treball conjunt per poder garantir que Menorca continuï tenint un sector agrari viu i amb el valor afegit de la conservació ambiental. L'acord de custòdia sorgeix després de suficients converses amb cada explotació i de constatar que compartim una visió del futur que volem aconseguir. És un pacte d'ajuda mutua, on s'acorda un pla de mesures i on cada part intenta posar-hi el millor de cada moment.

Actualment hi ha 25 finques amb acords signats dins d'aquest programa. Els serveis ambientals que proporcionen aquestes finques es tradueixen en un valuós reconeixement social, en la promoció de productes diferenciats, en ajudes de voluntariat, en formació i intercanvi d'experiències, en nous sistemes de comercialització, entre d'altres. Es pretén afavorir la repercussió d'una sostenibilitat social, ambiental i econòmica per a les activitats agràries, de manera que puguin sostenir-se per les pròpies dinàmiques de mercat

FITXA D'INICIATIVES DE CUSTÒDIA

NOM DE L'ACORD(S) I TIPOLOGIA

"Pedreres de s'Hostal" , recuperació d'una pedrera amb una finalitat paisatgística, combinant art i patrimoni cultural i natural.

SUPERFÍCIE (ha)

5

LLOC (ILLA, MUNICIPI(S)

Ciutadella, Menorca

NOM DE L'ENTITAT I LOGO

Fundació Líthica

LÍTHICA

BREU DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA

S´Hostal és un recinte de pedreres de marès situat a 1 Km del nucli urbà de Ciutadella, a l´est de l´illa de Menorca. El 1994, un cop finalitzada l´activitat extractiva, l´associació Líthica va llogar aquest espai per salvar-lo de ser oblidat i abandonat davall de munts de runam. Es va fer un esforç enorme en treure les tones de runa que hi havia a moltes de les pedreres i a partir d'aquí es va a anar intervenint en cadascuna d'elles per a recuperar-les i donar-les un nou ús acord amb la seva vocació paisatgística.

La labor de Líthica consisteix en rescatar aquestes pedreres i donar-les nova vida amb intervencions que fomenten la seva essència de laberint i de jardí. Les pedreres de s´Hostal es caracteritzen pel contrast i la dualitat constants. En elles hi conviuen, d´una banda, un paisatge resultat de l´extracció mecànica, de grans dimensions i cúbica geometria, i, per l´altra, antigues pedreres d´extracció manual, autèntic laberint de pedra i vegetació, on regnen les formes orgàniques i la varietat d´espais.

A s'Hostal trobem doncs multitud d'espais que es van des de l'enorme laberint de blocs de marès fins els jardins amb multitud de formes i composicions, bàsicament amb plantes autòctones però també amb altres espècies de tipus ornamental o medicinal.

FITXA D'INICIATIVES DE CUSTÒDIA

NOM DE L'ACORD(S) I TIPOLOGIA

"Feim custòdia el Barranc de Biniaraix", projecte de col·laboració per a posar en valor el Barranc, la seva gestió i la seva biodiversitat.

SUPERFÍCIE (ha)

5,5 ha

LLOC (ILLA, MUNICIPI(S)

NOM DE L'ENTITAT I LOGO

Associació TAIB - Treballam per s'Albufera i les Illes Balears

BREU DESCRIPCIÓ DE LA INICIATIVA

Aquest projecte de custòdia del territori s'ha iniciat el 2018, any en que s'han signat 4 acords entre l'associació TAIB i diversos propietaris de finques al Barranc de Biniaraix. Fins ara, s'ha aconseguit una subvenció per a poder fer petites actuacions a 3 de les finques, com ara la restauració de marges de paret seca i el manteniment de marjades d'olivar, amb feines de poda i eliminació de pinotells.

També s'hi fan jornades de voluntariat en les que els participants donen suport en alguna de les tasques abans esmentades durant una part del dia, mentre que a la segona part acompañen experts en diversos grups de biodiversitat a fer un inventari de la flora i fauna associades a les marjades d'olivar.

Hi ha tres objectius principals:

1. Donar suport a la gestió de les finques en un lloc especialment condicionat per l'accessibilitat.
2. Conèixer la flora i fauna associades a les marjades d'olivars del Barranc, i fer-ne un seguiment.
3. Apropar el Barranc a la societat civil, per a conèixer els valors que acull i poder aprendre de tots i totes.

Amb el suport i col.laboració de la

GOIB

CONSELLERIA
MEDI AMBIENT,
AGRICULTURA
I PESCA